Landbruks- og matdep.
Saksnr.: 07/1972 Doknr.: 32
Mottatt: 15 FEB 2008 MP/SØD
Saksbeh.: Ark.: 751
Kopi: Avskr.:

Skandinavias største reptilportal – www.repti.net

Landbruks- og matdepartementet
Akersgt. 59 (R5)
Postboks 8007 Dep.
0030 Oslo

Forslag til ny lov om dyrevelferd av 16.11.2007.
Uttalelse fra den norske delen av Skandinavias største reptilportal, www.repti.net/norge

Uttalelse inneholder;
Hoveddel (2, ½ s)
Vedlegg I (2, ½ s); (virker utfyllende til Hoveddel).

Hoveddel

Vi viser til «Høringsnotat for høring om ny lov om dyrevelferd» av 16.11.2007.
Repti.net/norge vil gjerne komme med en høringsuttalelse og ønsker således å bidra i utformingen av den nye dyrevernloven og hvilke føringer som skal legges for herptiler og herptilhold i Norge i framtiden.

Ved stortingsbehandlingen av Stortingsmelding nr. 12 (2002-2003) Om dyrehold og dyrevelferd ble det bestemt at tiden var moden for en ny og mer moderne dyrevernlov som skulle gjøre Norge til et foregangsland innen området. Tiden for utformingen av en ny dyrevernlov er omsider her, 4 år etter at Stortingsmeldingen lå på bordet, og vi i Repti.net/norge ser med glede fram til en lenge etterlengtet revidering av lovverket.

Generelt synes Repti.net/norge høringsnotatet og lovforslaget inneholder gode føringer for et standard, moderne dyrehold. Vi ser med særlig begeistring på at listen for god dyrevelferd legges relativt høyt – og da spesielt at det legges vekt på at dyr tilegnes egenverdi og at dyreeiere skal ha nødvendig kunnskap og kompetanse forut alt dyrehold (jmfr den etiske plattformen, Kapittel II, §3, §6, høringsnotat del 3.3.2). Av hva kunnskap og kompetanse angår støtter også Repti.net/norge Landbruksdepartmentets ønske om at informasjon (iform av f.eks brosjyrer) er pålagt utdelt ved salg av dyr i butikk (St.meld. Nr 12 (2002-2003)).

Vi ser videre svært positivt på at den nye dyrevernloven i all hovedsak skal basere seg på faglig kunnskap, fornuft og skjønnsmessige vurderinger (høringsnotat del 3.1.2).

Idag har Norge et forbud mot at fremmedartede (eksotiske) dyr innføres, omsettes eller holdes som husdyr, selskapsdyr eller i fangenskap på annen måte (FOR-1976-11-20-03). Dette er et forbud som hverken har faglig belegg eller er særlig logisk i forhold til øvrig husdyrhold. Forbudet må kunne sies å være grunnlagt på sterke fordommer og synsing. Gjeldende praksis er at herptiler det ikke er gitt særskilt dispensasjon til å holde blir beslaglagt og avlivet ved funn – dette til tross for at dyrene er sunne, friske og velholdte. Dette mener vi i Repti.net/norge ikke har noe med god dyrevelferd å gjøre. Derfor gleder det Repti.net/norge ekstra mye at den nye dyrevernloven skal bygge på faglig viten og fornuft. Vi kan ikke forstå noe annet enn at nåværende praksis vedrørende herptiler og herptilhold i Norge skal mykne opp når den nye loven trer i kraft.

Kapittel III, §21 fastsetter generelle vilkår for hold av dyr. Første ledd fastsetter at «dyr skal bare holdes hvis de kan tilpasse seg holdet på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte». Det påpekes at dyrevelferd tar utgangspunkt i det enkelte individ og at det er store individuelle forskjeller av hva tilpasning til hold angår. Bestemmelsen er imidlertid ikke til hinder for at det etableres hold av nye arter.

Paragrafens andre ledd gir hjemmel til å gi nærmere forskrifter som begrenser eller forbyr innførsel, avl og hold av visse dyrearter, og vil for eksempel hjemle videreføring av forskrift om forbud mot at fremmedartede (eksotiske) dyr innføres, omsettes eller holdes som husdyr, selskapsdyr eller i fangenskap på annen måte. I høringsnotatet er det likevel tatt høyde for at det fins et enormt antall og mangfold av fremmedartede dyr som uten problemer kan bli holdt i Norge, og at det dermed vil være naturlig å regulere innførsel av slike dyr gjennom forskrifter som nærmere kan konkretisere hvilke arter det skal være lov å innføre, avle og holde.

Repti.net/norge tolker teksten i høringsnotatet som et ønske om positivlister over fremmedartede dyr – der arter oppført på positivlisten vil være lovlig å innføre, avle og holde. Dette vil isåfall være i tråd med ett av tiltakene satt i St.meld. Nr 12 (2002-2003) for en bedret dyrevelferd.

I St.meld. Nr 12 (2002-2003) ble det satt langsiktige målsettinger som skulle være førende i det videre arbeidet vedrørende dyrevelferd. For å nå disse overordnede målsettingene definerte regjeringen flere ulike strategier og tiltak for de enkelte dyregruppene. Når det kommer til «Andre familie- og hobbydyr» var et av tiltakene for å heve dyrevelferden at «Det vil bli utarbeidet en positivliste over eksotiske dyr som tillates holdt som familiedyr» (St.meld. Nr. 12 (2002-2003). Næringskomitéen støttet også forslaget om en slik liste (Innst. S. nr. 226 2002-2003).

I forkant av Stortingsmeldingen fikk Norsk Herpetologisk Forening (NHF) oppfordring fra Landbruksdepartamentet om å utarbeide et forslag til denne såkalte «positivlisten». På bestilling fra Landbruksdepartementet skulle listen inneholde samlet, maks 30 amfibier, øgler og slanger som utgjorde godt egnede hobby-/familiedyr. NHF utarbeidet listen med 30 ulike arter i henhold til 11 viktige kriterier de ulike artene måtte oppfylle. Videre arbeidet rundt positivlisten ble imidlertid lagt på is av myndighetene i påvente av utarbeidelsen av ny dyrevernlov.

Repti.net/norge støtter forslaget om utarbeidelse av en positivliste. I tillegg til positivlisten ønsker vi imidlertid også at man skal **kunne søke dispensasjon for hold av enkelte herptiler utenom positivlisten**. En positivliste vil aldri kunne bli komplett, og vil alltid utelate en rekke dyr som pga «vanskelighetsgrad» ikke vil komme med på listen. Da er det nødvendig at spesialister må kunne ha mulighet å søke om dispensasjon til hold av arter utenom listen på et kunnskap- og kompetansebasert grunnlag.
Vi understreker imidlertid at vi ikke ønsker at det skal gis dispensasjon om dyrene det søkes om

- Er giftige
- Er viltfangede
- Er CITES I uten papirer
- Har potensiale å etablere seg i norsk fauna
- Kan utgjøre en potensiell trussel for mennesker

Repti.net/norge vil gjerne at en slik dispensasjonspraksis skal være restriktiv, der gitte krav må være oppfylte før godkjenning. Men om enkeltpersoner kan sikre god dyrevelferd og gi dyr som ikke står på positivlisten gode livsbetingelser, ser vi ingen grunn til at det skulle være ulovlig. Slike personer er ofte de mest kompetente innen hobbymiljøene, og de er det uten tvil verdt å ta vare på. Om de utelates helt risikerer man at de fjerner seg fra det organiserte miljøet for å leve med hobbyen sin i skjul. Da mister samtidig det organiserte miljøet dyktige kunnskapsformidlere og forbilder for eksemplarisk dyrehold. Dette kan umulig være ønskelig for noen av oss. Hvilke kriterier en slik

dispensasjonssøknad isåfall bør inneholde ser vi i Repti.net/norge oss villige til å bidra med å utforme om det er ønskelig.

Vår konklusjon vedrørende legalisering av herptiler

I høringsnotatet utlyses det at Norge skal bli et foregangsland innen området dyrevern. Dette kan nødig oppfylles om alle herptiler skal fortsette å beslaglegges og bli avlivet uten et saklig grunnlag. Vi kan ikke ha en dyrevernlov som forskjellsbehandler og favoriserer enkelte dyregrupper framfor andre på basis av fordommer og synsing. Det er en forutsetning at loven er rettferdig og saklig om den skal respekteres og følges. Vi i Repti.net/norge synes derfor det er gledelig at den nye dyrevernloven skal bygge på faglig viten og fornuft. Vi kan ikke forstå annet enn at nettopp *det* skal tippe vektskålen i vårt favør når det gjelder en delvis legalisering av innførsel, avl og hold av herptiler i Norge. Samtidig har St.meld. Nr 12 (2002-2003) mer eller mindre lovet en positivliste over eksotiske dyr som skal tillates holdt som familiedyr. Repti.net/norge støtter en positivliste for herptiler og ser med begeistring fram til utarbeidelsen av denne.

Dere har nå en gylden mulighet til å rydde opp i et 30 år langt misforhold. Repti.net/norge stoler på at dere gjør det riktige.

mvh

Karl Allvis

Stig Vestfjorden

Mats Hansson

Karl Allvis
v/ Repti.net/norge

Stig Vestfjorden
v/ Repti.net/norge

Mats Hansson
v/ Repti.net/norge

Vedlegg I – Virker utfyllende til Hoveddel

Hvem er Repti.net/Norge?
Vi føler det er på sin plass å gjøre en kort introduksjon av oss selv, ettersom vi ikke er oppført på listen over høringsinstanser.
Vi er Skandinavias største reptilportal med i overkant av 31 500 medlemmer fra hele verden. Repti.net/Norge er en underside av portalen rettet mot norske herptileiere og har idag registrert i overkant av 4100 norske medlemmer. Antall norske medlemmer ansees imidlertid å være noe høyere ettersom svært mange velger å registrere seg anonymt med svensk bosted, i frykt for å bli sporet opp av norske myndigheter/politi. I takt med interessen for herptiler i Norge har også medlemstallene steget kraftig de siste årene, og gjennomsnittlig 2 nye norske medlemmer registrerer seg på siden daglig.
Repti.net har en forumdel med nesten 350.000 innlegg, samt flere hundre faktablader og i overkant av 43.000 bilder.

Krav til en positivliste
Landbruksdepartementet ville i sin tid gjerne sette en takhøyde på antall arter herptiler positivlisten skulle inneholde. Dette innebærer at listen fort blir «full» og at andre, like velegnede arter faller utenom listen simpelthen fordi det ikke er «plass». Dette er ikke i tråd med en dyrevernlov som skal bygge på saklighet og faglighet. Enhver art som oppfyller kriteriene som blir satt for positivlisten bør også få plass. Noe annet vil føre til liten forståelse og respekt for regelverket. Ulovlig dyrehold og de problemer det fører med seg vil da - uten tvil - fortsette i større omfang enn hva det strengt tatt er nødt til.
Departementet tar sikte på at dyrevelferdsloven skal være dynamisk og ta høyde for ny kunnskap. Dette må nødvendigvis også gjelde for en positivliste. Forholdene i hobbymiljøet endrer seg stadig, og endringer kan føre til at enkelte arter bør fjernes fra eller tillegges listen.

Krav til dyrene oppført i en positivliste
Norsk Herpetologisk Forening (NHF) har tidligere ført opp 11 viktige kriterier for artene på en eventuell positivliste. Repti.net/norge finner disse kriteriene svært fornuftige og førende for utarbeidelsen av en positivliste.

Vi siterer de 11 kriteriene fra NHFs hjemmesider (www.herpetologisk.com);

«Elleve viktige kriterier
1. Enkelt å tilfredsstille artens fysiske behov i terrarium (lys, temperatur, fuktighet med mer)
2. Enkelt å tilfredsstille artens ernæringsbehov
3. Lavt stressnivå
4. Lett å håndtere
5. Egnet størrelse
6. Arten er veletablert i fangenskap (oppdrettet i flere generasjoner i betydelig omfang)
7. Lite problemer med dyrevernmessig uheldig transport (eks. grønn iguan importeres fra LatinAmerika)
8. Gode muligheter for identifikasjon
9. Vurdering av vernestatus (CITES/EUliste, Bern konvensjonen)
10. Arten representerer ikke en fare for mennesker
11. Arten kan ikke etablere seg i Norsk natur (i hht. Viltloven)»

Myndighetenes bekymringer angående legalisering av herptilhold i Norge (helt, eller delvis gjennom forskrifter/pos.liste) kommer til uttrykk i St.meld. Nr 12 (2002-2003). Vi ønsker å kommentere noen av disse bekymringene.

- *Herptiler har et fremmed kroppspråk og lite mimikk og det kan derfor være vanskelig å oppfatte om dyret er sykt eller vantrives.*

  Vi kjenner ikke igjen påstanden når det gjelder de fleste krypdyr og slanger. Vi opplever våre dyr med store individuelle forskjeller, også innenfor hver enkelt art. Å finne uregelmessigheter i deres oppførsel som kan tyde på sykdom/vantrivsel er dermed ikke vanskelig å plukke opp. Amfibier er vi imidlertid enige i kan være vanskelig å tolke i enkelte situasjoner.

- *Kravene til herptiler er vanskelige å etterkomme.*

  Herptilindustrien har eksplodert de senere årene og teknisk utstyr for å simulere enhver biotop kan enkelt bestilles via norske dyrebutikker eller utenlandske nettbutikker.

- *Endel av reptilene kan bære med seg smitte av Salmonella bakterien.*

  Det siteres fra Det Svenske Jordbruksverkets hjemmesider (www.sjv.se);
  «Reptilernas salmonellabakterier är oftest av en typ som inte så lätt smitter människan»
  «Alla reptiler skall betraktas som potentiellt smittfarliga men med rätt hantering är risken för smitta liten.»

  I Sverige har herptiler vært lovlige i en årrekke, og de selges relativt fritt over disk. Likevel har Sverige svært lav forekomst av Salmonellasmittede der husdyr er den direkte årsaken. I 2005 var under 1% av alle salmonellasmittede i Sverige relatert til husdyr. Av dette er det nærliggende å tro at ettersom Norge tenker å føre en enda smalere linja angående herptiler og herptilhold vil antall salmonellasmittede som følge av herptilhold være av ubetydelig karakter. Vi understreker imidlertid at **informasjonsutdeling er det beste prevantivet for å forhindre smitte** grunnet uhygieniske forhold.

- *Mange herptiler er ikke utpregede sosiale dyr og kan bli stresset ved håndtering.*

  Amfibier skal helst ikke håndteres i det hele tatt, det skal imidlertid heller ikke akvariefisk. Ellers har NHF satt opp følgende kriterier for herptilene som eventuelt vil havne på en positivliste;

  3. Lavt Stressnivå

  4. Lett å håndtere

- *Det er kjent at endel øgler kan bli aggressive mot mennesker og vanskelige å håndtere etterhvert som de vokser til.*

  Igjen vil kriteriene NHF har satt opp for herptiler på en eventuell pos.liste sette en stopper for herptiler som er «kjente» for å kunne bli aggressive eller vanskelige å håndtere. Imidlertid er det alltid individuelle forskjeller blant herptilene – men det gjelder også alle andre typer dyr.

- *Flere arter formerer seg bare unntaksvis i fangenskap, hvilket fører til at innfanging og omsetning av ville eksemplarer er en stor virksomhet internasjonalt.*

  Repti.net/norge er motstandere av viltfangede dyr. Samtidig kan vi berolige med at det er ytterst få viltfangede dyr som omsettes i hobbymiljøet i Skandinavia. Dette er av flere årsaker;

  1. En rekke arter avles i stor skala i fangenskap – tilgangen til de vanligst holdte artene er god.

  2. Utseende og «kvaliteten» på fangenskapsfødte er som regel bedre enn på viltfangede.

  3. Kjøpere i hobbymiljøet er svært obs på at viltfangede individer kan føre med seg uønskede parasitter vi ellers ikke finner igjen i fangenskapsfødte.

- *I andre land der herptiler er lovlige er det fortsatt en betydelig illegal import og omsetning.*

  Å forby alt herptilhold i et forsøk på å unngå smugling av herptilarter som ikke egner seg til privat hold, er ikke logisk. Det er ikke naturlig å tro at smuglingen av uegnede arter til privat hold vil øke i omfang om enkelte andre arter lovliggjøres.

- *Det fins en generell frykt blant folk for herptiler*

  Dette er dessverre et velkjent faktum vi herptileiere må respektere. Likevel synes frykten for denne type dyr å ha økt i Norge siden forbud mot at fremmedartede (eksotiske) dyr innføres, omsettes eller holdes som husdyr, selskapsdyr eller i fangenskap på annen måte (FOR-1976-11-20-03) ble innført i 1977. Repti.net/norge tror forbudet er med på å mystifisere og skape frykt for denne dyregruppen. Mange synes å tro at årsaken til forbudet mot herptiler er fordi herptiler generelt er farlige, noe som overhodet ikke stemmer. Å åpne opp for en positivliste vil skape et åpnere og hyppigere forhold mellom nordmenn-herptiler, og på den måten være med på å avmystifisere mange av de mytene og ryktene som urettmessig forfølger denne dyregruppen.